

Roll No. ....

Total No. of Questions : 19]

146/B

[Total No. of Printed Pages : 7

SS

2037

ਸਲਾਨਾ ਪਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

COMPUTER SCIENCE (Theory)

(Common for Science, Hum., Commerce and Agriculture Groups)

(Punjabi, Hindi and English Versions)

(Evening Session)

Time allowed : Three hours

Maximum marks : 50

(Punjabi Version)

- ਨੋਟ : (i) ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ ਵਾਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ 146/B ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਜ ਕਰੋ ਜੀ ।
- (ii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਲੈਂਦੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਗਿਣ ਕੇ ਦੇਖ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਟਾਈਟਲ ਸਹਿਤ 30 ਪੰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਠੀਕ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹਨ ।
- (iii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।
- (iv) ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ (ਭਾਗ-ੳ, ਭਾਗ-ਅ, ਭਾਗ-ੲ ਅਤੇ ਭਾਗ-ਸ) ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ।
- (v) ਭਾਗ-ੳ ਆਬਜੈਕਟਿਵ ਟਾਇਪ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 1 ਤੋਂ 6 ਤੱਕ 1-1 ਅੰਕ ਦੇ 6 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ ।
- (vi) ਭਾਗ-ਅ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 7 ਤੋਂ 12 ਤੱਕ 2-2 ਅੰਕ ਦੇ 6 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ ।
- (vii) ਭਾਗ-ੲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 13 ਤੋਂ 17 ਤੱਕ 4-4 ਅੰਕ ਦੇ 5 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ ।
- (viii) ਭਾਗ-ਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 18 ਤੋਂ 19 ਤੱਕ 6-6 ਅੰਕ ਦੇ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ ।
- (ix) ਭਾਗ-ੳ, ਅ, ਲ ਅਤੇ ਭਾਗ-ਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣਗੇ । ਭਾਗ-ਸ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਹੋਵੇਗੀ ।

ਭਾਗ-ੳ

ਆਬਜੈਕਟਿਵ ਟਾਇਪ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :

1. ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਫੰਕਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ? 3×1=3
- (a) printf() (b) main()
- (c) scanf() (d) float
2. ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ?
- (a) Telephone lines (b) Coaxial Cable
- (c) Modem (d) Twisted coaxial cable

146/B-SS

[Turn over

(2)

3. ਸੀ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਪਾਸਿੰਗ ਯੰਤਰੀਕਰਨ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

(a) call by name

(b) call by value

(c) name call

(d) ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਦੱਸੋ ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ :

3×1=3

4. ਕੇਵਲ ਵੀਡਿਓ ਇਫੈਕਟ ਜੋ ਕਿ ਵੀਡਿਓ ਇਫੈਕਟ ਫੋਲਡਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣ, ਨੂੰ ਜੋੜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

5. ਕੋਲੈਕਸ਼ਨ ਪੇਨ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਕੇਵਲ ਵੀਡਿਓ ਕਲਿਪ ਹੀ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

6. e-Governance ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

ਭਾਗ-ਅ

ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਪਰਿਣਾਮ ਲਿਖੋ :

6×2=12

7. ਸੀ ਭਾਸ਼ਾ ਕਿਸ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸੀ ?

8. `strlen("India is great");` ਸਟਰਿੰਗ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਕਿੰਨੀ ਵਾਪਸ ਕਰੇਗਾ ?

9. ਉਹ ਫੰਕਸ਼ਨ ਜਿਹੜਾ ਕੁਝ ਵੀ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਉਸ ਦੀ ਬਿਰਤਨ ਟਾਈਪ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?

10. ਡੀਜਿਟਲ ਮੀਡਿਆ ਫਾਈਲ ਅਤੇ ਪਿਕਚਰਸ ਫਾਈਲ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਸੀਂ ਸਾਡੇ ਚਾਲੂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਇਮਪੋਰਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ?

11. ਇੱਕ ਨੈੱਟਵਰਕ ਵਿੱਚ ਨੋਡਸ ਦੇ ਅੰਤਰ ਸੰਬੰਧ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ?

12. ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

ਭਾਗ-ਬ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

5×4=20

13. ਐਰੇ ਕੋਰ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

14. ਆਰਗੂਮੈਂਟ ਅਤੇ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ।

15. ਵਿੰਡੋ ਮੂਵੀ ਮੇਕਰ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਦੇ ਕੀ ਉਪਯੋਗ ਹਨ ?

16. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਲਿੱਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੂਵੀ ਵਿੱਚ ਜੋੜਨ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਪੜਾਵ ਹਨ ?

17. ਯੂਜਰ ਡਿਫਾਈਨ ਅਤੇ ਲਾਈਬਰੇਰੀ ਫੰਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

146/B-SS

(3)

ਭਾਗ-ਸ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

2×6=12

18. LAN ਅਤੇ WAN ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ? ਦੱਸੋ ।

ਜਾਂ

ਨੈੱਟਵਰਕ ਟੋਪੋਲੋਜੀ ਕੀ ਹੈ ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ ।

19. E-governance ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ ।

ਜਾਂ

E-governance ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ ?

(Hindi Version)

ਨੋਟ : (i) अपनी उत्तर-पुस्तिका के मुख्य पृष्ठ पर विषय-कोड/पेपर-कोड वाले खाने में विषय-कोड/पेपर-कोड **146/B** अवश्य लिखें।

(ii) उत्तर-पुस्तिका लेते ही इसके पृष्ठ गिनकर देख लें कि इसमें टाइटल सहित 30 पृष्ठ हैं एवं सही क्रम में हैं।

(iii) उत्तर-पुस्तिका में खाली छोड़े गये पृष्ठ/पृष्ठों के पश्चात् हल किये गये प्रश्न/प्रश्नों का मूल्यांकन नहीं किया जायेगा।

(iv) प्रश्न-पत्र चार भागों (भाग-क, भाग-ख, भाग-ग और भाग-घ) में बँटा है।

(v) भाग-क ऑब्जेक्टिव टाइप होगा जिसमें 1 से 6 तक 1-1 अंक के 6 प्रश्न होंगे।

(vi) भाग-ख में प्रश्न सं. 7 से 12 तक 2-2 अंक के 6 प्रश्न होंगे।

(vii) भाग-ग में प्रश्न सं. 13 से 17 तक 4-4 अंक के 5 प्रश्न होंगे।

(viii) भाग-घ में प्रश्न सं. 18 से 19 तक 6-6 अंक के 2 प्रश्न होंगे।

(ix) भाग-क, ख, ग और घ के सारे प्रश्न अनिवार्य हैं। भाग-घ में अन्दरूनी छूट दी गयी है।

भाग-क

ऑब्जेक्टिव टाइप के प्रश्न :

3×1=3

1. निम्नलिखित में से सी भाषा का कौन सा फंक्शन नहीं है ?

(a) printf()

(b) main()

(c) scanf()

(d) float

2. इनमें से कौन सा संचार माध्यम नहीं है ?

(a) Telephone lines

(b) Coaxial Cable

(c) Modem

(d) Twisted coaxial cable

146/B-SS

[Turn over

(4)

3. सी में प्रयुक्त पैरामीटर पासिंग कार्य-प्रणाली क्या होती है ?

- (a) call by name (b) call by value
(c) name call (d) कोई नहीं

सही या गलत बताओ :

3×1=3

4. केवल वीडियो एफेक्ट जो कि वीडियो एफेक्ट फोल्डर में हों, को जोड़ सकते हैं।
5. कलेक्शन पेन में हम केवल वीडियो क्लिप ही रख सकते हैं।
6. e-Governance सुविधाएं हासिल करने के लिए कम्प्यूटर का उपयोग नहीं किया जाता।

भाग-ख

निम्नलिखित के लिए उचित शब्द या परिणाम लिखो :

6×2=12

7. सी भाषा किस साल में लिखी गई थी ?
8. strlen("India is great"); स्ट्रिंग की लम्बाई कितनी वापिस करेगा ?
9. वह फंक्शन जो कुछ भी वापस नहीं करता, उसकी रिटर्न टाइप क्या होती है ?
10. डिजिटल मीडिया फाइल और पिक्चर्स फाइल जो हम हमारे चालू प्रोजेक्ट में इम्पोर्ट करते हैं, उन्हें क्या कहते हैं ?
11. एक नेटवर्क में नोड्स के अन्तर-सम्बन्ध के नमूने को क्या कहते हैं ?
12. आम तौर से फंक्शन को कितने भागों में बांटा जा सकता है ?

भाग-ग

निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर लिखो :

5×4=20

13. ऐरे कैर के बारे में विशेष क्या होता है ?
14. आर्ग्यूमेन्ट और पैरामीटर में अन्तर बताओ।
15. विण्डो मूवी मेकर सॉफ्टवेयर के क्या उपयोग हैं ?
16. अलग-अलग क्लिप को एक मूवी में जोड़ने के कौन से कदम हैं ?
17. यूज़र डिफाइन और लाइब्रेरी फंक्शन में क्या अन्तर है ?

146/B-SS

(5)

भाग-घ

निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर लिखो :

2×6=12

18. LAN और WAN में क्या अन्तर है ? बताओ।

अथवा

नेटवर्क टोपोलॉजी क्या है ? इसके प्रकारों का वर्णन करो।

19. E-governance के अलग-अलग क्षेत्रों के बारे में बताओ।

अथवा

E-governance का क्या महत्व है ?

(English Version)

Note : (i) You must write the subject-code/paper-code **146/B** in the box provided on the title page of your answer-book.

(ii) Make sure that the answer-book contains 30 pages (including title page) and are properly serialized as soon as you receive it.

(iii) Question/s attempted after leaving blank page/s in the answer-book would not be evaluated.

(iv) Question paper is divided into four parts (**Part-A, Part-B, Part-C and Part-D**).

(v) **Part-A** will be objective type in which there will be six questions 1 to 6 of 1 mark each.

(vi) **Part-B** will have 6 questions 7 to 12 of 2 marks each.

(vii) **Part-C** will have 5 questions 13 to 17 of 4 marks each.

(viii) **Part-D** will have 2 questions 18 and 19 of 6 marks each.

(ix) All questions of **Part-A, B, C and D** are compulsory. **Part-D** will have internal choice.

Part-A

Objective type questions :

3×1=3

1. Which of the following is not a function of C language ?

(a) printf()

(b) main()

(c) scanf()

(d) float

146/B-SS

[Turn over

(6)

2. Which of the following is not a transmission medium ?
  - (a) Telephone lines
  - (b) Coaxial Cable
  - (c) Modem
  - (d) Twisted coaxial cable
3. The parameter passing mechanism used in C is ?
  - (a) call by name
  - (b) call by value
  - (c) name call
  - (d) none of these

State true or false :

3×1=3

4. Only video effects present in the video effect folder can be added.
5. We can have only Video clips in the collection pane.
6. To avail the services of e-Governance, computer is not used.

Part-B

Write the appropriate word or result for the following :

6×2=12

7. In which year, C language was written ?
8. `strlen("India is great");` What returns the string length ?
9. What is the return type of a function that does not return anything ?
10. What are the digital media files and picture files called that we import into our current project ?
11. What is a pattern of interconnection of nodes in network called ?
12. In how many categories functions can be broadly classified ?

Part-C

Write the answers of the following questions :

5×4=20

13. What is special about the array of char ?
14. Distinguish between arguments and parameters.
15. What is the use of Windows Movie Maker Software ?
16. Write the steps to combine different clips into Movie.
17. Explain difference between user define and library function.

146/B-SS

Part-D

Write the answers of the following questions :

2×6=12

18. What is the difference between LAN and WAN ? Explain.

or

What is network topology ? Explain its types.

19. Explain the various areas of e-governance.

or

What is the importance of e-governance ?